

Практична корисність можливих висновків поза сумнівом. Вони можуть бути побудованою версій, визначення напрямів розслідування, виявлення інших доказів і цим сприяти розкриттю злочину.

**Список використаних джерел**

1. Про затвердження переліків рекомендованої науково-технічної та довідкової літератури, що використовується під час проведення судових експертиз: Наказ Міністерства юстиції України від 30 липня 2010 р. № 1722/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v1722323-10>.
2. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341–III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

**ОЦІНКА РИЗИКІВ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ З ВИПРОБУВАНЬ  
ПРИРОДНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ РЕСУРСІВ**

Кисилевська А.Ю., Бахолдіна О.І., Коєва Х.О., Слуценко Д.О.

Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України»

Згідно з вимогами ДСТУ EN ISO/IEC 17025 [1] метою провадження діяльності випробувальної лабораторії (ВЛ) є забезпечення довіри усіх зацікавлених сторін до того, що випробувальна лабораторія компетентна щодо отримання достовірних результатів під час проведення оцінки відповідності. Неупередженість ВЛ є запорукою досягнення та підтримки цієї довіри [2].

Щодо самого поняття «неупередженість», то стандарт [1] не містить дефініції, однак її можна трактувати як унеможливлення будь-якого впливу на достовірність результатів. Насамперед, це стосується впливу на оператора, який проводить випробування, та відповідальних за оформлення і видачу результатів. При цьому має бути забезпечено відсутність конфлікту інтересів.

ВЛ – Український державний центр стандартизації і контролю якості природних і преформованих засобів ДУ «Укр. НДІ МР та К МОЗ України» проводить випробування природних лікувальних ресурсів.

Для ВЛ розроблено наступний механізм забезпечення неупередженості, який складається з:

- гарантій неупередженості та незалежності ВЛ від комерційного, фінансового або іншого тиску при виконанні випробувань;
- заходів управління конфліктами інтересів; запобігання та вирішення конфліктів інтересів;
- ідентифікації та оцінки ризиків неупередженості, розробки заходів щодо зниження ризиків, пов'язаних із неупередженістю.

Реалізація неупередженості ВЛ забезпечується:

- наявністю приміщень, випробувального обладнання, засобів вимірювальної техніки та стандартних зразків;
- організаційною структурою яка забезпечуватиме незалежність ВЛ;
- прийняттям декларації про неупередженість лабораторії;
- системою оплати та заохочення персоналу;
- вимогами до персоналу (посадові та робочі інструкції);

- розмежуванням функціональних обов'язків персоналу;
- регламентуванням діяльності ВЛ з іншими підрозділами;
- регламентуванням порядку взаємодії із замовниками;
- ідентифікацією, обліку та аналізу ризиків неупередженості;
- регламентуванням виявлення конфліктів інтересів.

Для ВЛ розроблено Політику з неупередженості та документовану процедуру «Управління конфліктами інтересів».

Для ідентифікації ризиків неупередженості використано метод мозкового штурму та діаграму «краватка-метелик». Визначено 10 ризиків неупередженості. Для кількісної оцінки ризиків застосовано метод FMECA.

Розроблені документи системи менеджменту з управління ризиками неупередженості забезпечать належне забезпечення неупередженості випробувальної лабораторії та незалежності її діяльності.

#### *Список використаних джерел*

1. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій (EN ISO/IEC 17025:2017, IDT): ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019. — [Чинний від 2021-01-01]. — К.: Мінекономіки України, 2021. — 30 с. — (Національний стандарт України).

2. Кисилевська, А.Ю. Неупередженість діяльності випробувальної лабораторія як невід'ємна складова її компетентності / Кисилевська А.Ю., Леонов В.В., Огієнко, М.С., Бахолдіна О.І. // Новые и нетрадиционные технологии в ресурсо- и энергосбережении: Материалы международной научно-технической конференции, 22-24 сентября 2021 г., г. Одесса – Одесса, ОНПУ: 2021. – 222 с. – С. 57–58.

## **ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТІВ ВСЕСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ З ВИРОБНИЦТВА ЕЛЕКТРОНІКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБІВ ПРИЛАДОБУДУВАННЯ**

Часник Д.В.

*Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України*

Взаємозв'язок елементів системи підрозділів розробки, конструювання, технологічного забезпечення та виготовлення дозволяють створювати різноманітні корисні прилади. Існує світова тенденція до підвищення функціональності, зменшення маси та габаритів електронних виробів у приладобудуванні. Прагнення до впровадження вказаної тенденції у виробництво вимагає виконання всіма учасниками однакових підходів до створення продукту. Такі вимоги об'єднуються правилами сталої практики, зокрема стандартами.

Міжнародна професійна асоціація з розробки електронних комунікацій (Inter Process Communications, скорочено IPC) запровадила ряд взаємо пов'язаних стандартів, які допомагають забезпечити якість електронних модулів у приладобудуванні [1]. Стандарти об'єднують розробку, проектування, типологію контактних площадок, вимоги до застосовуваних матеріалів друкованих плат, критеріїв приймання та оцінювання друкованих плат, вимоги до монтажу, й кріплення кабелів, проводів, шлейфів, паяння електронних збірок. Зазначених основних процесів стосуються такі стандарти, як IPC-2581, IPC-2610, IPC-2220, IPC-7351, IPC-4101, IPC-4104, IPC-42023, IPC-4204, IPC-6011, IPC-6012, IPC-6013, IPC-6017, IPC-A-600, J-STD-001, IPC-A-610.